

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Jany Komínkové v právní věci **žalobkyně: H.F.**, státní příslušnost Republika Kosovo, *zastoupené Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Praha 1, Opletalova 25*, proti **žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7.9.2015, čj. MV-93875-5/SO-2015,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 7.9.2015, čj. MV-93875-5/SO-2015 se **z r u š u j e** a věc se **v r a c í** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 16.342 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Petra Václavka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 7.9.2015, čj. MV-93875-5/SO-2015 (*dále jen „napadené rozhodnutí“*), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (*dále jen „prvostupňový správní orgán“*) ze dne 30.3.2015, čj. OAM-470-19/PP-2015 (*dále jen „prvostupňové rozhodnutí“*), podle kterého bylo dle § 87b odst. 2 ve spojení s § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých

zákonů (*dále jen „zákon o pobytu cizinců“*) zamítnuta žádost žalobkyně o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky. Žalobkyně v žalobě požadovala přiznání náhrady nákladů řízení.

2. Usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 2.12.2015, čj. 57 A 121/2015-31, byl žalobě přiznán ve smyslu § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (*dále jen s.ř.s.*) odkladný účinek.

II. Důvody žaloby

3. Žalobkyně nejprve v žalobě obecně konstatovala, že žalovaná porušila zásadním způsobem své povinnosti a že napadené rozhodnutí odporuje požadavkům na odůvodnění rozhodnutí obsaženým v § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (*dále jen „správní řád“*) a je v rozporu s požadavky na činnost odvolacího orgánu, zejména § 89 odst. 2 správního řádu. Žalovaná opomenula zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak vyžaduje § 3 správního řádu. Napadené rozhodnutí a prvostupňové rozhodnutí jsou v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců a při jejich vydání byla správními orgány zásadním způsobem porušena ustanovení definující podmínky pro výkon jejich činnosti, zejména § 2 odst. 3 a 4 správního řádu.

4. Dle žalobkyně je výroková část prvostupňového rozhodnutí nekonkrétní, přičemž žalovaná vadu nenapravila, když prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Žalobkyně poukazovala na neexistující zákonný důvod pro postup, který zvolil prvostupňový správní orgán. Správní orgán je ve svém rozhodnutí povinen uvést, podle jakého zákonného ustanovení postupoval. Prvostupňový správní orgán neuvedl, podle kterého zákonného ustanovení při zamítnutí žádosti postupoval. Prvostupňový správní orgán toliko konstatoval, že žádost žalobkyně se zamítá pro nesplnění podmínek uvedených v § 87b zákona o pobytu cizinců. Dané ustanovení však neobsahuje zmocnění pro rozhodnutí o žádosti, tím méně pro negativní rozhodnutí o dané žádosti, kdy toliko obsahuje podmínky nezbytné k podání žádosti o povolení přechodného pobytu. Dle žalobkyně správní orgány obou stupňů postupovaly v rozporu se zákonem, když neuvedly konkrétní ustanovení, na jejichž základě bylo ve věci rozhodováno. Podmínky pro zamítnutí žádosti stanoví § 87d a 87e zákona o pobytu cizinců. Prvostupňový správní orgán na základě těchto ustanovení nekonal. Prvostupňový správní orgán měl zvolit jiné ustanovení, které zamítnutí žádosti umožňovalo, alternativně bylo možno uvažovat o zastavení řízení. Správní orgány obou stupňů však neuvedly zákonné ustanovení, podle něhož danou žádost zamítly, což způsobuje nepřezkoumatelnost jejich rozhodnutí pro nesrozumitelnost, kdy žalobkyni nebylo ani sděleno, co bylo důvodem pro zamítnutí její žádosti.

5. Dále žalobkyně namítala, že správní orgány obou stupňů se nezabývaly dalšími podmínkami a zamítly žádost žalobkyně z důvodu domnělé neexistence vztahu s občanem EU obdobnému vztahu rodinnému. Důvodem zamítnutí její žádosti byla skutečnost, že nesplnila podmínku stanovenou v § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců a nedoložila doklad, že je rodinným příslušníkem občana EU, respektive má s občanem EU vztah obdobný vztahu rodinnému. To však neodpovídalo skutečnosti a správní orgány obou stupňů v rozporu s § 3 správního řádu nezjistily stav věci bez důvodných pochybností. Dle žalobkyně byl tento

důvod zamítnutí její žádosti v rozporu se zákonem a napadené rozhodnutí je projevem libovůle a nikoliv správního uvážení. Dle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců „*ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti*“. Sdílení společné domácnosti a vztah obdobný vztahu rodinnému není něčím, co by bylo možno prokázat exaktním důkazním prostředkem. Nikde není možné dostat „*papír*“ o tom, že spolu lidé sdílejí společnou domácnost nebo mají vztah obdobný vztahu rodinnému. Nejednalo se o manželství. K danému závěru bylo nutné dojít na základě jednotlivě propojených zjištění, která by při vzájemném posouzení osvědčila existenci společné domácnosti vedené několika osobami. Správní orgány obou stupňů vytýkaly žalobkyni, že neprokázala splnění podmínek pro vyhovění její žádosti, tedy neprokázala, že byla rodinným příslušníkem občana EU. Žalobkyně však navrhovala doplnění dokazování, aby bylo prokázáno, že sdílí společnou domácnost se svým partnerem a že mají mezi sebou vztah, který je obdobný vztahu rodinnému. Dle správních orgánů žalobkyně neprokázala existenci vztahu, respektive společné domácnosti, přičemž žalovaná opakovaně konstatovala, že je na žalobkyni, aby správnímu orgánu doložila přesvědčivé důkazy k ověření skutečností tvrzených v žádosti. Nelze však přistoupit na názor žalované a zejména je nutno odmítnout způsob, kterým se vypořádala s touto odvolací námitkou žalobkyně. Žalobkyně se snažila nabídnout správním orgánům obou stupňů alternativy, jak ověřit sdílení společné domácnosti s partnerem a ověřit vážnost a trvalost jejich vztahu. Není vždy možné přinést o nějaké skutečnosti písemný důkaz, a tudíž bylo na místě doplnit dokazování jinými způsoby. Správní orgány obou stupňů sice nebyly vázány návrhy žalobkyně na doplnění dokazování, avšak byly povinny provést důkazy, které byly nezbytné ke zjištění skutečného stavu věci. Správní orgány obou stupňů tvrdily, že žalobkyně nesdílěla s partnerem společnou domácnost, respektive, že neměly trvalý vztah, který by bylo možno postavit na roveň vztahu rodinnému, když za tímto účelem nebyl proveden žádný z žalobkyní navržených důkazů. Žalobkyně přitom navrhovala provedení účastnického výsledku, což je zcela běžný postup v obdobných případech. K tomu však nebylo přistoupeno a správní orgány svůj závěr nijak nezdůvodnily, důkaz tedy nedůvodně neprovedly, ačkoliv zjevně mohl dokázat žalobkyni tvrzené skutečnosti. Správní orgány navíc této skutečnosti zneužívaly v neprospěch žalobkyně, když konstatovaly, že neunesla břemeno důkazní. Jak to však žalobkyně mohla dokázat, když správní orgány obou stupňů nebyly jejími návrhy na doplnění dokazování vázány a prováděly pouze důkazy, které byly v neprospěch žalobkyně, provedení důkazů v její prospěch neodůvodněně odmítly. Dle žalobkyně správní orgány obou stupňů nedostatečně zjistily stav věci, když nezákonně odmítly provedení důkazů, které mohly potvrdit žalobkyni tvrzené důvody pro vydání povolení k pobytu. Žalobkyně správním orgánům obou stupňů jednoznačně sdělila, na základě čeho se cítila být rodinným příslušníkem občana EU a k prokázání tohoto stavu navrhla rovněž dostatek důkazů, které však správní orgány odmítly provést. Bylo přitom běžnou praxí, že k prokázání sdílení společné domácnosti sloužily účastnické výsledky osob, které společnou domácnost sdílely. Není proto zřejmé, z jakých důvodů neprovedly správní orgány obou stupňů její účastnický výsledek. Správní orgány obou stupňů svůj závěr ani přesvědčivě nezdůvodnily. Na druhé straně pak správní orgány obou stupňů nedůvodně přikládaly příliš velkou váhu důkazu v podobě pobytové kontroly, kdy žalobkyně nebyla nalezena doma, ale na návštěvě u svého bratra. Ani cizinec však není povinen zdržovat se neustále na hlášené adrese a může navštívit rodinu. Z jedné pobytové kontroly, o které byl

navíc sepsán pouhý úřední záznam, nebylo možné činit přehnané závěry. Dle žalobkyně správní orgány nezjistily náležitě stav věci, neprovedly nezbytné dokazování, a tudíž porušily své povinnosti dle správního řádu, jejich rozhodnutí jsou proto nezákonná. Vypořádání odvolací námitky žalobkyně v tom směru bylo ze strany žalované nedbalé a nepřezkoumatelné, neboť žalovaná se posouzením podstatných skutečností vůbec nezabývala.

6. Žalobkyně závěrem namítala porušení principů dobré správy (především ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu). Dle žalobkyně byla ignorována zásada přiměřenosti, která mimo ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu vyplývá přímo ze zákona o pobytu cizinců, kde je stanoveno, že rozhodnutí musí být přiměřené případnému zásahu do soukromého a rodinného života. Prvostupňový správní orgán se nijak zásahem do soukromého a rodinného života žalobkyně nezabýval, respektive se jím zabýval toliko povrchně a bez přihlédnutí ke konkrétním okolnostem. Žalovaná výslovně negovala nutnost posuzování přiměřenosti napadeného rozhodnutí v tomto ohledu, když dokonce konstatovala, že správní orgány neměly povinnost se otázkou přiměřenosti rozhodnutí ve vztahu k soukromému a rodinnému životu žalobkyně zabývat, když nebyla zjištěna relevantní vazba na občana EU. Dle žalobkyně se mají správní orgány obou stupňů na základě základních zásad činnosti správních orgánů zabývat otázkou přiměřenosti rozhodnutí v každém jednotlivém případě.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby. Zrekapitulovala průběh správního řízení a uvedla, že bylo postavení rodinného příslušníka občana EU žalobkyní uplatňováno z titulu sdílení společné domácnosti s občanem EU. Dle žalované skutečnosti vyplývající z předložených dokladů svědčily o tom, že v daném případě nebyla naplněna ani jedna z podmínek § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců tj. především podmínka trvalosti vztahu mezi žalobkyní a tímto občanem EU a společné sdílení domácnosti. Z pobytové kontroly vyplynulo, že žalobkyně bydlela na adrese T.G.M. 1148, K. V. a nedoložila jakýkoliv doklad, který by prokazoval její postavení ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Do České republiky přicestovala dne 24.12.2014 a žádost o povolení k přechodnému pobytu podala dne 13.1.2015. Žalobkyní deklarovaný vztah s občanem EU nebylo proto možné označit za trvalý. K žádosti byla doložena nájemní smlouva na adresu Plešivecká 778/178, Karlovy Vary ze dne 8.1.2015 a žádost o povolení k přechodnému pobytu byla podána dne 13.1.2015. Žalobkyně tedy oficiálně začala žít na shodné adrese s občanem EU z titulu jeho rodinného příslušníka pět dní před podáním žádosti. Její pobyt na této adrese vyvrátily pobytové kontroly, ze kterých vyplynulo, že žalobkyně bydlela na adrese T.G.M. 1148, K. V. Žalobkyně nepředložila žádný doklad, který by prokazoval, že s občanem EU mají trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému. V doložených čestných prohlášeních je uvedeno, že s občanem EU začala žít po příjezdu do České republiky, proto nebyly dokladem, který by potvrzoval, že měli trvalý vztah obdobný rodinnému a žili ve společné domácnosti. Trvalostí určitého vztahu se dle žalované rozumí, že daný vztah není krátkodobý, přechodný, ale naopak je dlouhodobý. Skutečnosti uvedené v čestných prohlášeních nebyly žádným způsobem prokázány. Ohledně námitek uvedených v žalobě žalovaná odkázala na napadené rozhodnutí. Dle názoru žalované prvostupňový správní orgán zjistil stav věci v souladu s § 3 správního řádu, a o zjištěných skutečnostech učinil správný závěr, když žádost žalobkyně

zamítl pro nesplnění podmínky uvedené v § 87b odst. 2 ve spojení s § 15a zákona o pobytu cizinců.

IV. Vyjádření účastníků při jednání

8. O věci samé rozhodl soud k návrhu žalobkyně po provedeném jednání, kterého se zúčastnil právní zástupce žalobkyně. Žalovaná svoji neúčast omluvila a souhlasila, aby soud jednal bez její přítomnosti. Soud tedy jednal ve smyslu § 49 odst. 3 s.ř.s. bez přítomnosti žalované. Vycházel přitom z obsahu soudního spisu a správního spisu. Zástupce žalobkyně při jednání odkázal na písemné vyhotovení žaloby.

V. Posouzení věci krajským soudem

Z čeho soud vycházel

9. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vycházel podle § 75 odst. 1 s.ř.s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, podle § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobou včas uplatněných žalobních bodů, neshledal při tom vady podle § 76 odst. 2 s.ř.s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

10. Žaloba je důvodná.

Skutkový základ věci

11. Žalobkyně podala dne 13.1.2015 u prvostupňového správního orgánu žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 87b zákona o pobytu cizinců. K žádosti přiložila jako doklad prokazující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie P.P. (v prvostupňovém rozhodnutí je uvedeno datum narození a číslo občanského průkazu) kopii jeho občanského průkazu a čestné prohlášení, že se seznámil se svojí stávající přítelkyní přes jejího bratra a od 24.12.2014 s ní žije ve společné domácnosti na adrese ... V současné době chtějí, aby se co nejdříve naučila plynule česky a mohla zde začít pracovat. Dále žalobkyně předložila nájemní smlouvu uzavřenou dne 8.1.2015 na adresu ..., kde je žalobkyně uvedena jako jeden z nájemců, druhým nájemcem je jmenovaný občan EU.

12. Žalobkyně byla prvostupňovým správním orgánem dne 17.1.2015 vyzvána k prokázání tvrzeného postavení rodinného příslušníka občana EU ve lhůtě 7 dnů. Ve výzvě byla poučena, kdo je považován za rodinného příslušníka občana EU a jak takové své postavení může prokázat a o důsledcích neodstranění vad. Dne 26.1.2015 bylo předloženo nedatované čestné prohlášení bratra žalobkyně H.D., že dříve seznámil svou sestru s P., ví, že si nějakou dobu dopisovali na facebooku a po příjezdu jeho sestry do České republiky spolu začali žít. Dále bylo předloženo nedatované čestné prohlášení blíže neurčitelné osoby (nečitelný podpis, neuvádí své osobní údaje) o tom, že jeho kamarád P.P. je přítelem F.H., občas společně chodí k nim do restaurace. Dále bylo doloženo 5 ks blíže neurčených, nedatovaných fotografií.

13. V místě hlášeného pobytu žalobkyně a P.P. byla 3.2.2015 v 9:05 hod. provedena Policií ČR pobytová kontrola. V době kontroly nebyl nikdo zastižen. Dle zprávy z místního šetření se jedná o čtyřpatrový dům, kde se byt č. 10, kde by měla cizinka bydlet, nachází ve čtvrtém patře. Sousedé z vedlejšího bytu uvedli, že vlastníkem bytu je paní P. a v bytě bydlí její syn P. společně se svou přítelkyní. Přítelkyně pana P. s ním bydlí zhruba rok a pouze ví, že se jedná o občanku České republiky jménem I. Po předložení fotografie žalobkyně dotazovaní uvedli, že se nejedná o přítelkyni pana P. (přítelkyně je černovlasá) a že cizinku nikdy v domě neviděli. Dále byl dotazován soused z třetího poschodí, který potvrdil, že žádná cizinka v domě nebydlí. Z informačního systému Policie České republiky bylo zjištěno, že cizinka přicestovala na území České republiky na základě uděleného schengenského víza, kterému předcházelo ověřené pozvání k vydání tohoto víza. Pozvání pro paní H. vyřizoval její bratr H.D., který má povolený pobyt na adrese ... Na základě tohoto zjištění byla dne 4.2.2015 provedena pobytová kontrola i na této adrese. Při kontrole byl zastižen pan T.A., který uvedl, že je švagrem pana H. a jeho sestra H.F. zde bydlí asi měsíc. Na dotaz, zda zná pana P., uvedl, že je to jeho známý, ale více informací sdělit odmítl. Policie ČR šetření uzavřela s tím, že žadatelka bydlí na adrese ... a adresa uvedená v žádosti o povolení k pobytu se jeví jako účelová s cílem získat povolení k pobytu na území České republiky.

14. Prvostupňový správní orgán dále zjistil, že žalobkyně žádost vyplnila nepravdivě, když uvedla, že nemá děti. V průběhu řízení bylo zjištěno, že je žalobkyně matkou dvou dětí, a to T.G., nar. ..., a T.K., nar. ..., oba státní příslušníci Republiky Kosovo, obě děti žádají v České republice o povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení rodiny s otcem T.D., nar. ... státním příslušníkem Republiky Kosovo, k čemuž dala žalobkyně dne 10.11.2014 plnou moc.

Právní hodnocení

15. Podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Žádost je povinen podat ve lhůtě do 3 měsíců ode dne vstupu na území.* Podle odst. 2 uvedeného ustanovení *k žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu je rodinný příslušník povinen předložit náležitosti podle § 87a odst. 2, s výjimkou náležitosti podle § 87a odst. 2 písm. b), doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, a jde-li o cizince podle § 15a odst. 1 písm. d), také doklad potvrzující, že je nezaopatřenou osobou.* Podle odst. 3 uvedeného ustanovení *ministerstvo vydá rodinnému příslušníkovi povolení k přechodnému pobytu formou pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie.* Podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců *ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.*

16. Prvostupňový správní orgán žádost žalobkyně zamítl s odůvodněním, že „*má s ohledem na závěry pobytové kontroly provedené Policií ČR a na základě zjištěných skutečností, resp. uvedení nepravdivých údajů týkajících se dětí žadatelky podezření, že se*

žadatelka mohla dopustit obcházení zákona o pobytu cizinců za účelem získání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky. Další šetření však nebyla prováděna s ohledem na ust. § 51 odst. 3 zák.č. 500/2004 Sb., neboť je-li zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. Správní orgán na základě výše uvedeného konstatuje, že žadatelka k žádosti nedoložila doklady, které by věrohodně prokazovaly, že je rodinným příslušníkem občana EU, resp. ČR, se kterým má trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti. Neprokázala především existenci trvalého vztahu obdobného vztahu rodinnému a následně ani sdílení společné domácnosti. Také nedoložila splnění žádného jiného z ust. § 15a zák.č. 326/1999 Sb. Žadatelce a dalšímu účastníkovi řízení byla v souladu s ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., dána možnost seznámit se s obsahem spisu a zároveň pak mu byla dána možnost spisový materiál ve lhůtě do 5 dnů od převzetí vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí doplnit, případně se k žádosti vyjádřit. Žadatelka ani další účastník řízení svého práva ve stanovené lhůtě nevyužili. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem správní orgán má za to, že jsou splněny zákonné podmínky pro zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu pro nesplnění podmínky uvedené v ust. §87b odst. 2 ve spojení s ust. § 15a zák.č. 326/1999 Sb., a proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku. “

17. Žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla: „Skutečnosti vyplývající z předložených dokladů svědčí o tom, že v daném případě není naplněna ani jedna z podmínek ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. tj. především podmínka trvalosti vztahu mezi účastnicí řízení a panem P.P. a společné sdílení domácnosti. Z provedené pobytové kontroly vyplynulo, že účastnice řízení bydlí na adrese ... a do dnešního dne nedoložila jakýkoliv doklad, který by prokazoval její postavení ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. Účastnice řízení do České republiky přicestovala dne 24. 12. 2014 a žádost o povolení k přechodnému pobytu podala dne 13. 1. 2015. Účastníci řízení deklarovaný vztah s panem P.P. vzhledem k jeho délce nelze označit za trvalý. K žádosti doložená nájemní smlouva na adresu ... je vystavená dne 8. 1. 2015 a žádost o povolení k přechodnému pobytu byla podána dne 13. 1. 2015. Účastnice řízení tedy oficiálně začala žít na shodné adrese s panem P.P., 5 dní před podáním předmětné žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana Evropské unie, resp. státního občana České republiky podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., což následně vyvrátily pobytové kontroly, ze kterých vyplynulo, že účastnice řízení bydlí na adrese“

18. K odvolací námitce týkající se způsobu, jakým se prvostupňový správní orgán vypořádal s návrhy na provedení důkazů čestnými prohlášeními a týkající se tvrzení, že zákon o pobytu cizinců neuvádí, že požaduje předložení konkrétní listiny o plnění účelu požadovaného pobytu, žalovaná uvedla, že „zákon o pobytu cizinců neumožňuje osvědčit splnění podmínek uvedených v § 15a čestným prohlášením, ale vyžaduje, aby splnění podmínek bylo hodnověrně prokázáno. Důkazní břemeno je jednoznačně v tomto případě na straně účastnice řízení, neboť tato je ve smyslu § 87b odst. 2 ke své žádosti povinna předložit doklad o tom, že je ve smyslu § 15a zákona č. 326/1999 Sb. rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Předložit jako jednu z náležitostí žádosti o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, bylo zákonnou povinností účastnice řízení. Povinností správního orgánu I. stupně přitom

nebylo poučovat účastníci řízení o tom, jaký konkrétní doklad má v řízení předložit za účelem prokázání toho, že mezi ní a panem P.P. je trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému, neboť správní orgán nemohl vědět, jakými doklady účastnice řízení v tomto směru disponuje. Komise dále konstatuje, že výzva správního orgánu I. stupně ze dne 17. 1. 2015 obsahuje nejen poučení o tom, kdo může být podle § 15a zákona č. 326/1999 Sb. rodinným příslušníkem občana Evropské unie, ale také jaké doklady je například možné doložit. Účastnice řízení byla vyrozuměna o tom, že za doklad, jímž by doložila, že s panem P.P. společně trvale žijí, lze považovat například evidenční doklady ze správy nemovitostí, fotografie společného života pořízené v průběhu celého vztahu a musí z nich být zřejmé, jaké osoby jsou na nich zachyceny. Poučení v tomto rozsahu považuje Komise za zcela postačující. Komise uvádí, že účastnice řízení skutečně žádný doklad, jenž by prokazoval, že s panem P.P. mají trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému, správnímu orgánu I. stupně nepředložila. V doložených čestných prohlášeních se uvádí, že účastnice řízení s panem P.P. spolu začali žít po příjezdu účastnice řízení do České republiky a tudíž nejsou dokladem, který by potvrzoval, že mají trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žijí ve společné domácnosti. Trvalostí určitého vztahu se bezpochyby rozumí to, že daný vztah není vztahem krátkodobým, přechodným, ale naopak dlouhodobým. Skutečnosti uváděné v čestných prohlášeních nebyly žádným způsobem dále prokázány.“

19. K odvolací námitce, že prvostupňový správní orgán v rozporu s § 2 odst. 4 správního řádu neprovedl výslech žalobkyně ani P.P. podle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců žalovaná uvedla: „Vzhledem k tomu, že v průběhu správního řízení před správním orgánem I. stupně účastnice řízení nenavrhovala výslech její ani pana P.P., je tudíž možno konstatovat, že se jedná o nové návrhy, které nepochybně mohly uplatnit již dříve. Spisovým materiálem je prokázáno, že účastníci řízení a panu P.P. byla správním orgánem I. stupně dána možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k těmto podkladům. Výzva k seznámení s podklady byla účastnici řízení oznámena dne 3. 3. 2015 a panu P.P. oznámena dne 2.3.2015. Účastnice řízení ani pan P.P. svého práva nevyužili. Komise dále konstatuje, že vzhledem k tomu, že žádost účastnice řízení nebyla doložena hodnověrnými doklady prokazujícími, že účastnice řízení je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, byl by výslech účastnice řízení či pana P.P. nadbytečným správním úkonem, jelikož společné soužití účastnice řízení s panem P.P. nevyplývá ani ze závěrů pobytové kontroly.“

20. S uvedenými závěry prvostupňového správního orgánu a žalovaného se zdejší soud neztotožňuje. Prvostupňový správní orgán po té, kdy byla učiněna pobytová kontrola na adrese, kde měla žalobkyně dle svého tvrzení sdílet společnou domácnost s P.P. a nebyla zde zastižena, a následně na adrese bydliště bratra žalobkyně, kde se dle správních orgánů zdržuje, ačkoliv zde také nebyla zastižena, a po té, kdy učinil závěr, že žalobkyně nepředložila doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, což bylo dle prvostupňového správního orgánu její zákonnou povinností, dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro postup podle § 51 odst. 3 správního řádu. Podle tohoto ustanovení *je-li v souladu s požadavky § 3 zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne*. Podle uvedeného ustanovení však může správní orgán postupovat v případě, že v průběhu meritorního rozhodování o žádosti zjistí při shromažďování podkladů pro rozhodnutí, že existuje určitá skutečnost (povahy skutkové nebo právní), která znemožňuje žádosti vyhovět (např. žadatel nesplňuje některou ze zákonem

stanovených podmínek pro vydání povolení k určité činnosti). V takovém případě neprovádí správní orgán žádné další důkazy ani neshromažďuje další podklady pro rozhodnutí (pokud žadatel nesplňuje jednu z podmínek pro vydání povolení, které musejí být současně splněny, a zákon neumožňuje její prominutí, nemá smysl zjišťovat, zda splňuje podmínky další, protože jeho žádosti nemůže být vyhověno, i kdyby ostatní podmínky splňovat) a žádost zamítne – viz Vedral, J., Správní řád, komentář, II. vydání, BOVA POLYGON, Praha 2012, s. 522. O takovou situaci se však v daném případě nejednalo. Nebylo totiž možné na základě dvou pobytových kontrol a závěru, že žalobkyně nepředložila doklady potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie dospět k závěru, že jsou uvedena zjištění skutečností, která sama o sobě znemožňuje žádosti vyhovět. Žalovaný, ačkoliv v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl v souvislosti s čestnými prohlášeními, že ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců vyžaduje, aby splnění podmínek bylo hodnověrně prokázáno, se ztotožnil s hodnocením důkazů provedeným prvostupňovým správním orgánem a s jím učiněným závěrem. Navíc za této situace odmítl zcela nezákonně provést navrhovaný výsledek žalobkyně a P.P. s tím, že byl tento důkazní návrh učiněn až v rámci odvolacího řízení. Soud proto shledal důvodnou námitku žalobkyně o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci.

21. Podle § 3 správního řádu *nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.* Právě této své povinnosti správní orgány nedostály.

22. Podle § 169 odst. 2 zákona o pobytu *je správní orgán oprávněn vyslechnout účastníka řízení, je-li to nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci, zejména pro posouzení, zda se nejedná o obcházení tohoto zákona cizincem s cílem získat oprávnění k pobytu na území, zejména zda účelově neuzavřel manželství nebo zda jeho účelově prohlášeným souhlasem nebylo určeno otcovství. Účastník řízení je povinen vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet.*

23. Provedení výslechu žalobkyně žádající o přechodný pobyt na území České republiky z titulu rodinného příslušníka občana Evropské unie, je podstatným úkonem ve správním řízení, neboť v průběhu výslechu by žalobkyně měla možnost přednést svá tvrzení ohledně věci samé, tj. uvést skutečnosti dokládající splnění podmínek stanovených v § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a mohly by jí být správním orgánem kladeny otázky související s jejím tvrzením o splnění stanovených podmínek. Obdobně je tomu v případě žalobkyni navrhovaného výslechu svědka P.P., který je občanem Evropské unie a žalobkyně i on v čestném prohlášení tvrdí, že žijí ve společné domácnosti ve vztahu obdobném vztahu rodinnému. Pokud by byl P.P. vyslechnut v pozici svědka, bylo by jeho povinností v souladu s 55 odst. 1 správního řádu vypovídat pravdivě a nic nezamlčet. V daném případě bylo ve smyslu § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci vyslechnout v prvostupňovém řízení žalobkyni jako účastnici řízení, případně v rámci odvolacího řízení P.P. jako svědka. Čestné prohlášení P.P. je listinným důkazem, který nemá odpovídající vypovídací hodnotu.

24. Vedení dokazování podle § 51 odst. 3 správního řádu bylo v daném správním řízení podstatným porušením ustanovení o řízení, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

25. Vzhledem k tomu, že soud shledal uvedené procesní pochybení správních orgánů zcela zásadním důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí, nemohl se zabývat ostatními žalobními námitkami.

Závěr

26. Žalobu shledal soud důvodnou. Zrušil proto napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. pro vady řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrátil věc žalované k dalšímu řízení, ve kterém je žalovaná podle § 78 odst. 5 s.ř.s. vázána právním názorem vysloveným soudem ve zrušujícím rozsudku.

VI. Náklady řízení

27. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto jí soud přiznal podle § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložila. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku a odměně advokáta stanovené podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (*dále jen advokátní tarif*). Zástupce žalobkyně, advokát, je plátcem daně z přidané hodnoty, proto se částka odměny advokáta zvyšuje o DPH vypočtenou podle zákona č. 235/2004 Sb. za použití sazby platné v době rozhodnutí soudu, tj. 21 %.

28. Zástupce žalobkyně požadoval při jednání soudu dne 31.5.2016 na nákladech řízení náhradu za 3 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání ve věci samé - žaloba, účast při soudním jednání) a za 3 režijní paušály za tyto úkony, to vše zvýšené o DPH.

29. Sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního činí podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 advokátního tarifu činí 3.100,- Kč a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku 300,- Kč.

30. Odměna advokáta sestává ze 3 úkonů právní služby, a to jeden úkon podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu (převzetí a příprava věci), jeden úkon podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (písemné podání ve věci samé - žaloba) a jeden úkon podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu (účast na jednání soudu dne 31.5.2016), tj. včetně paušální částky **10.200,- Kč** (9.300,- Kč + 900,- Kč). Odměna advokáta se sestává z odměny za právní služby včetně režijních paušálů v částce 10.200,- Kč a DPH z této částky **2.142,- Kč**, a činí celkem **12.342,- Kč**.

31. K odměně advokáta bylo připočteno **4.000,- Kč** za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3.000,- Kč dle položky 18 bod 2. písm. a) Sazebníku poplatků, přílohy zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon o soudních poplatcích) a za návrh na přiznání odkladného účinku ve výši 1.000,- Kč podle pol. 20 Sazebníku poplatků, přílohy zákona o soudních poplatcích, kterému bylo vyhověno.

32. Náklady řízení tak činí **16.342 Kč**. K plnění byla podle § 64 s.ř.s. k § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. s ohledem na technické možnosti žalovaného správního orgánu stanovena třicetidenní lhůta, platební místo bylo podle § 64 s.ř.s. k § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. stanoveno k rukám advokáta žalobkyně.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.
(§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.)

V Plzni dne 31. května 2016

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová